

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

23.2.2026. - 27.2.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 2.3.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA **23.2.2026. - 27.2.2026.**

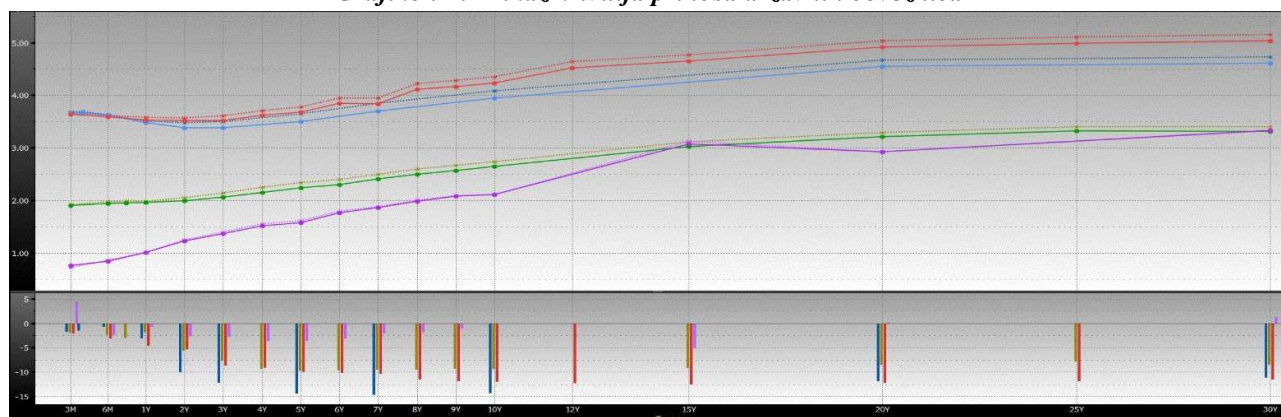
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	20.2.26	-	27.2.26	20.2.26	-	27.2.26	20.2.26	-	27.2.26	20.2.26	-	27.2.26
2 godine	2,05	-	2,00	3,48	-	3,37	3,58	-	3,53	1,26	-	1,23
5 godina	2,34	-	2,24	3,65	-	3,50	3,78	-	3,68	1,62	-	1,59
10 godina	2,74	-	2,64	4,08	-	3,94	4,35	-	4,23	2,12	-	2,12

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijanje	Prinosi		
	20.2.26	-	27.2.26
3 mjeseca	1,963	-	1,936
6 mjeseci	1,968	-	1,944
1 godina	1,990	-	1,971

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 27.2.2026. godine (pune linije) i 20.2.2026. godine (isprekidane linije).

EBRD je izvijestio o ekonomskom rastu od 3,4% u 40 zemalja koje prati, revidirajući prognoze na 3,6% za 2026. i 3,7% za 2027. godinu. Američke tarife su preusmjerile trgovinu, što je koristilo Mađarskoj, Poljskoj i Češkoj, posebno u izvozu proizvoda povezanih s umjetnom inteligencijom u SAD, iako puni uticaj ostaje nejasan. Usporavanje inflacije i potrošnja na infrastrukturu, posebno u Evropi, podržavaju rast, ali rizici od rata u Ukrajini, trgovinskih tenzija i rastućih troškova za odbranu i dalje postoje. Glavna ekonomistica EBRD Javorcik je naglasila potrebu ulaganja u infrastrukturu kako bi se podstaknuo održivi rast usred geopolitičkih i ekonomskih izazova.

EUROZONA

Prinosi evropskih državnih obveznica su smanjeni duž cijele krive prinosa.

Tržišni učesnici su bili fokusirani na trgovinsku politiku, te objavljivanje ključnih makroekonomskih pokazatelja. Evropski parlament je odgodio glasanje o trgovinskom sporazumu između EU i SAD nakon što je Trump uveo globalnu carinu od 15%. Pakt Turnberry bi ukinuo mnoge carine EU na američku robu, ali i dalje treba odobrenje Parlamenta i vlada EU. Glasanje trgovinskog odbora je po drugi put odgođeno nakon ranije pauze povezane s Trumpovim zahtjevima za Grenland i carinskim prijetnjama.

Jedan od vodećih kandidata za narednog predsjednika ECB Knot je odbacio pesimizam u vezi sa budućnošću Evrope, naglašavajući njen potencijal kroz veću integraciju u odbrambenoj, energetske i klimatske tranzicije.

ECB je objavila da njen gubitak u 2025. godini, zbog visokih kamata na 2,4 biliona eura viška likvidnosti iz prošlih programa stimulansa, iznosi 1,3 milijarde eura, što je znatno manje u odnosu na 7,9 milijardi eura iz 2024. godine. Akumulirani gubici od 10,5 milijardi eura i odredbe o obnovi mogle bi odgoditi isplatu dividendi do sljedeće decenije. Nacionalne centralne banke, uključujući Njemačku, Holandiju i Belgiju, suočavaju se s najvećim finansijskim uticajima kvantitativnog popuštanja. Predsjednica Lagarde je potvrdila svoju namjeru da služi mandat do oktobra 2027. godine, fokusirajući se na ključne projekte poput digitalnog eura, čiji je cilj smanjenje ovisnosti o platnim sistemima denominiranim u USD. Digitalni euro, koji se očekuje do 2029. godine, podržavat će veleprodaju, maloprodaju, online i offline upotrebu.

ECB istražuje rizike za banke vezane za umjetnu inteligenciju, uključujući skrivene kreditne izloženosti i finansijske poremećaje. Zabrinutost uključuje oslanjanje na tehnološke gigante, izazove oporavka podataka i sistemske prijetnje povezane s usvajanjem umjetne inteligencije. ECB ispituje i prednosti umjetne inteligencije, istovremeno pozivajući na oprez prilikom izloženosti sektorima poput centara za podatke.

EU će privremeno primjenjivati svoj sporazum o slobodnoj trgovini s Mercosurom, koji obuhvata Argentinu, Brazil, Paragvaj i Urugvaj, kako bi smanjila carine na izvoz EU u vrijednosti od 4 milijarde EUR. Dok se čeka potpuno odobrenje, smanjenje carina će početi, a pristalice poput Njemačke i Španije naglašavaju važnost smanjenja carina u suprotstavljanju američkim carinama i smanjenju ovisnosti o Kini.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno	Prethodni
			stanje	period
1.	Stopa inflacije – EZ F JAN	1,7%	1,7%	2,0%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ F JAN	2,2%	2,2%	2,3%
3.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G) JAN	2,9%	3,3%	2,8%
4.	Stopa inflacije – Njemačka P FEB	2,1%	2,0%	2,1%
5.	Stopa inflacije – Francuska P FEB	0,8%	1,1%	0,4%
6.	Stopa inflacije – Španija P FEB	2,3%	2,5%	2,4%
7.	Stopa inflacije – Italija F FEB	1,0%	1,0%	1,2%
8.	Stopa inflacije – Portugal P FEB	-	2,4%	2,7%
9.	BDP – Njemačka (Q/Q) F IV kvartal	0,3%	0,3%	0,0%
10.	BDP – Francuska (Q/Q) F IV kvartal	0,2%	0,2%	0,5%
11.	BDP – Belgija (Q/Q) F IV kvartal	-	0,2%	0,3%
12.	BDP – Finska (Q/Q) IV kvartal	-	0,4%	-0,1%
13.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ FEB	99,8	98,3	99,3
14.	Ifo indeks poslovne klime – Njemačka FEB	88,3	88,6	87,6
15.	Ifo indeks očekivanog povj. investitora – Njemačka FEB	90,0	90,5	89,6
16.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka FEB	6,3%	6,3%	6,3%
17.	Stopa nezaposlenosti – Finska JAN	-	10,4%	9,8%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su smanjeni duž cijele krive prinosa.

Analitičari su ukazali na rizike od eskalacije trgovinskog rata, te istakli da period od šest mjeseci, koliko su iste na snazi, predstavlja ograničenje koje otežava tokove kapitala. Predsjednik Trump je upozorio zemlje da ne odustaju od nedavnih trgovinskih sporazuma sa SAD-om nakon što je Vrhovni sud poništio njegove hitne tarife, prijeteci višim carinama prema drugim zakonima.

Zvaničnici FED-a jučer su bili aktivni po pitanju izjava o monetarnoj politici. Predsjednik FED-a iz Atlante Bostic je upozorio da bi umjetna inteligencija mogla strukturalno povećati nezaposlenost u SAD smanjenjem potražnje za radnom snagom, komplikujući time dvostruki mandat FED-a u pogledu inflacije i zapošljavanja. Naglasio je važnost fiskalnih mjera u odnosu na agresivno smanjenje kamatnih stopa i izrazio povjerenje u nezavisnost FED-a. S druge strane, član FOMC Waller je najavio inicijativu FED-a za implementaciju umjetne inteligencije u cijelom sistemu s ciljem integracije u radne procese.

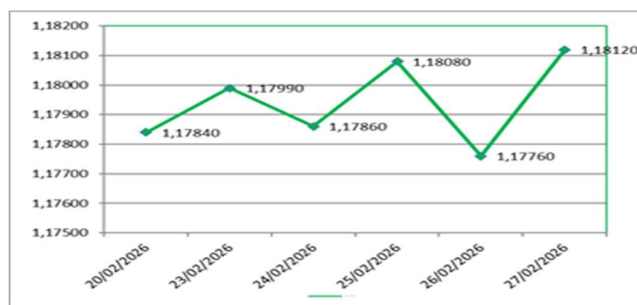
Cook je izrazila zabrinutost zbog nezaposlenosti uzrokovane umjetnom inteligencijom, upozoravajući da bi to moglo poremetiti tržište rada i zakomplikovati monetarnu politiku, ali bez izazivanja inflacije. Goolsbee iz Chicaga je istakao da bi odbacivanje Trumpovih globalnih tarifa od strane Vrhovnog suda moglo povećati globalnu neizvjesnost, ali bi moglo pomoći u smanjenju inflacije. Naglasio je potrebu za jasnim dokazima da se inflacija kreće prema ciljanoj stopi od 2% prije nego što podrži daljnja smanjenja kamatnih stopa, dok ekonomisti predviđaju dva smanjenja ove godine ukoliko se inflacija smanji. Predsjednica Collins iz Bostona je signalizirala da će kamatne stope vjerovatno ostati nepromijenjene "neko vrijeme" jer tržište rada pokazuje stabilnost, dok rizici od inflacije i dalje postoje. Član FOMC-a Waller je istakao da će njegova odluka o tome hoće li podržati smanjenje kamatnih stopa na sljedećem sastanku FED-a zavisiti od predstojećih podataka s tržišta rada.

MMF je pozvao SAD da smanje fiskalni deficit, navodeći zabrinutost zbog deficita tekućeg računa (3,5-4,0% BDP) i rastućeg omjera duga i BDP, za koji se predviđa da će dostići 140% do 2031. godine. Predviđa se da će stopa ekonomskog rasta SAD-a iznositi 2,4% u 2026. godini, ali se ne očekuje da će inflacija dostići cilj FED-a od 2% do 2027. godine. MMF je upozorio i na rizike za stabilnost od fiskalnih deficita i kratkoročnog duga, preporučujući fiskalnu konsolidaciju kao ključnu.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Fabričke porudžbine DEC	-0,7%	-0,7%	2,7%
2.	Porudžbine trajnih dobara F DEC	-1,4%	-1,4%	5,4%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 21. feb	216.000	212.000	208.000
4.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć 14. feb	1.858.000	1.833.000	1.864.000
5.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) JAN	2,6%	2,9%	3,0%
6.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M) DEC	0,2%	0,3%	-0,2%
7.	Indeks potrošačkog povjerenja FEB	87,1	91,2	89,0
8.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite 20. feb	-	0,4%	2,8%

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio povećanje s nivoa od 1,1784 na nivo od 1,1812.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa.

Guverner BoE Bailey, glavni ekonomista Pill i članica MPC Greene su u svojim godišnjim izvještajima pred Odborom za budžet i finansije signalizirali oprezni optimizam u pogledu prilagođavanja monetarne politike. Guverner Bailey je naznačio da je smanjenje kamatnih stopa vjerovatno jer je inflacija "na putu" da se vrati na ciljanih 2%, ali je izbjegao da se obaveže na određeni vremenski okvir. Naglasio je potrebu da se na predstojećim sastancima procijeni opravdanost smanjenja i istakao otpornost globalne ekonomije uprkos neizvjesnostima, posebno u vezi s carinama i trgovinom. Pill je naglasio uravnotežen pristup smanjenju kamatnih stopa, pozivajući BoE da sagleda stvari dalje od privremenih fluktuacija inflacije, poput očekivanog minimuma u proljeće 2026.

Izrazio je povjerenje u srednjoročnu dinamiku inflacije, ali je zagovarao oprez, fokusirajući se na dugoročne efekte fiskalnih mjera na temeljnu inflaciju.

Član MPC BoE Greene je pozvala na sporiji tempo smanjenja kamatnih stopa kako bi se osigurala održiva stabilizacija inflacije, upozoravajući da bi preagresivno smanjenje moglo naštetiti kredibilitetu BoE i inflatornim očekivanjima. Dok određeni ekonomisti sugerišu da bi BoE mogla slijediti primjer FED-a u ublažavanju monetarne politike, Greene tvrdi suprotno, ističući dvosmislen uticaj vanjske monetarne politike na rast i inflaciju u Velikoj Britaniji putem trgovine, ali primjećuje jasniji učinak putem finansijskih tržišta. Niži prinosi američkih državnih obveznica, izazvani smanjenjem kamatnih stopa od strane FED-a, mogli bi podstaknuti inflaciju u Velikoj Britaniji, a Greene naglašava da domaća politika ne bi trebala reagovati isključivo na iznenađenja stranih centralnih banaka, već i priznati uticaj FED-a kao dio šireg ekonomskog konteksta Velike Britanije. Greene je dodatno upozorila da bi iznenadno smanjenje referentne kamatne stope FED-a moglo povećati rizike od inflacije u Velikoj Britaniji, što bi potencijalno moglo zahtijevati restriktivniji stav BoE.

Član MPC BoE Taylor je izjavio da će povećane carine predsjednika Trumpa ostati, napominjući da se novi prosječni namet malo promijenio od petka, ali je i dalje daleko veći nego prije dvije godine, što pojačava političku neizvjesnost uprkos presudi Vrhovnog suda. Što se tiče ekonomskih izgleda, signalizirao je još dva ili tri smanjenja kamatnih stopa kako bi se dostigao hipotetički neutralni nivo, dok inflacija u sektoru usluga opada sporije nego što se očekivalo, a nezaposlenost je "snažno iznad ravnoteže", s prognozama koje pokazuju slabiji put za proizvodnju i radna mjesta. Iako inflacija ima silazni trend, BoE je naglasila potrebu za jasnim znacima usporavanja inflacije usluga prije nastavka smanjenja kamatnih stopa. Tržišta sada računavaju smanjenje kamatnih stopa za 47 baznih poena za 2026. godinu, u odnosu na prethodnih 50 baznih poena.

Vlada Velike Britanije planira smanjiti prodaju državnih obveznica na 247 milijardi GBP do marta 2027. godine, u odnosu na 304 milijarde GBP ove godine, zbog nižih potreba za refinansiranjem i povećanih poreskih prihoda. Troškovi zaduživanja smanjili su se na 4,3%, podržani novembarskim budžetom ministricе finansija Reeves kojim je povećan porez i januarskim suficitom od 30 milijardi GBP.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks potrošačkog raspoloženja (GfK) FEB	-15	-19	-16

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio povećanje s nivoa od 0,87414 na nivo od 0,87642. GBP je blago aprecirala u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3480 na nivo od 1,3482.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa.

Premijerka Takaichi je nominovala Ayano Sato i Toichira Asadu u MPC BoJ, koji su zagovornici ekspanzivne monetarne politike. Tržišta sada procjenjuju povećanje kamatne stope za 50 baznih poena u odnosu na 58 baznih poena ranije ove godine. Guverner Ueda je izjavio da će procijeniti efekte decembarskog i prethodnih povećanja kamatnih stopa prije nego što donese odluku o daljnjim povećanjima. Ueda je naglasio svoju posvećenost povećanju kamatnih stopa, kao odgovor na ekonomska poboljšanja i inflaciju. Ključna razmatranja uključuju stavove banaka prema kreditiranju i investicijske planove kompanija. Napomenuo je da trenutno ne postoje "izuzetno negativne" informacije koje utiču na odluke. Također, istakao je saradnju BoJ s Vladom u upravljanju monetarnom politikom, signalizirajući uravnotežen pristup budućim prilagođavanjima kamatnih stopa na osnovu promjenjivih ekonomskih uslova.

Bivši član MPC BoJ Sakurai je sugerisao da bi BoJ mogla povećati kamatne stope već na sastanku 18. i 19. marta kako bi se suprotstavio deprecijaciji JPY, posebno s obzirom na očekivani samit SAD i Japana tog mjeseca. Sakurai je istakao rizike inflacije uzrokovane troškovima uvoza i napomenuo da bi rast plata mogao opravdati povećanje kamatnih stopa.

Premijerka Takaichi izrazila je rezerve prema daljnjem povećanju kamatnih stopa BoJ tokom sastanka s guvernerom Uedom. Ovo je dodalo neizvjesnost politici BoJ, izazivajući zabrinutost oko nezavisnosti centralne banke, a ekonomisti su ranije očekivali da će kamatne stope dostići 1% do sredine 2026. godine.

Ministar trgovine Akazawa pozvao je SAD da osiguraju da nove carine ne stave Japan u gori položaj od prošlogodišnjeg trgovinskog sporazuma, tokom poziva s ministrom trgovine Howardom Lutnickom. Obje strane su se složile da sarađuju na implementaciji investicionog sporazuma od 550 milijardi USD. Vladine projekcije pokazuju da će se plaćanja kamata na dug udvostručiti na 21,6 biliona JPY (117,1 mlrd. EUR) do fiskalne 2029. godine zbog povećanja kamatnih stopa od strane BoJ, a ukupni troškovi servisiranja duga porast će za 46% na 41,3 biliona JPY, što će premašiti izdatke za socijalno osiguranje.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja (prelim.)	JAN	5,0%	2,3%	2,6%
2.	Maloprodaja	JAN	0,1%	1,8%	-0,9%
3.	Porudžbine mašinskih alata	JAN	-	25,3%	10,9%
4.	Vodeći indeks indikatora poslovnog ciklusa	DEC	-	111,0	109,9

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio povećanje s nivoa od 182,68 na nivo od 184,36. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio povećanje s nivoa od 155,05 na nivo od 156,05.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 66,39 USD (56,34 EUR).

Na početku sedmice cijena se održavala blizu nedavnih maksimuma, dok su nuklearni pregovori između SAD-a i Irana nastavljeni u četvrtak usred pojačanih regionalnih napetosti i gomilanja američke vojske. Tržišta procjenjuju i neizvjesnost oko američkih carina nakon novog privremenog nameta od 15% i zimske oluje koja je povećala cijene lož-ulja.

Tokom trgovanja u utorak je cijena ovog energenta smanjena za 1% nakon što je predsjednik Trump izjavio da Iran želi obnoviti nuklearni program za vrijeme pregovora sa SAD-om.

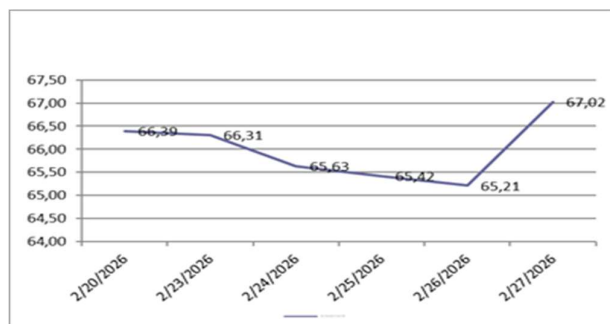
U srijedu je zabilježen neznatan pad cijene. OPEC bi mogao nastaviti s umjerenim povećanjem proizvodnje u aprilu, potencijalno oko 137.000 barela dnevno, podstaknuti snažnom potražnjom za naftom i rastom cijena od 17% uprkos prognozama viška ponude.

U četvrtak je cijena nafte zadržala visok nivo s obzirom na tenzije u nuklearnim pregovorima između SAD-a i Irana koje su izazvale zabrinutost zbog potencijalnih poremećaja u snabdijevanju iz Irana, člana OPEC grupacije.

Na kraju sedmice je cijena nafte povećana za 3% zbog tenzija na Bliskom istoku i špekulacija da će doći do američkog napada na Iran, što se krajem sedmice i ostvarilo.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 67,02 USD (56,74 EUR), što predstavlja rast od 0,95% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 5.107,45 USD (4.334,22 EUR).

U ponedjeljak je cijena zlata porasla za oko 2% nakon što je predsjednik Trump uveo privremenu globalnu carinu od 15% prema Zakonu o trgovini iz 1974. godine, a nakon što je Vrhovni sud poništio njegove ranije uvedene carine, što je izazvalo neizvjesnost i rizike od odmazde.

U utorak je tokom trgovanja došlo do pada cijene zbog neizvjesnosti kada su u pitanju američka trgovinska politika i pojačane tenzije na Bliskom istoku.

U srijedu je zabilježen rast cijene usred neizvjesnosti oko američke trgovinske politike i tenzija na Bliskom istoku. Ruska centralna banka je prodala 300.000 unci zlata u januaru, smanjujući svoje rezerve na 74,5 miliona unci, što je prvi pad od oktobra. S cijenama zlata koje su dostigle rekordnih 4.700 dolara po unci, prodaja je mogla generisati oko 1,4 milijarde USD. Uprkos ovom smanjenju, vrijednost ruskih zlatnih rezervi porasla je za 23% na 402,7 milijardi USD, podstaknuta rastom cijena.

U četvrtak se cijena zlata blago smanjila. Centralne banke sve više koriste zlatne ETF-ove (berzanski fondovi) kako bi efikasno i anonimno diverzifikovale rezerve.

Na kraju sedmice je zabilježen rast cijene zlata zbog tenzija na Bliskom istoku i špekulacija da će doći do američkog napada na Iran.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 5.278,93 USD (4.469,12 EUR), što predstavlja rast od 3,36% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

